

Wewnątrzszkolne zasady oceniania z chemii i zajęć laboratoryjnych

Dokument opracowany
przez M. Augustynowicz-Kłyszewską oraz M. Żurawską

1. Podstawa prawna:

- Statut Szkoły
- Podstawa programowa z chemii (Rozporządzenie Ministra Edukacji DZ. U. z 2018, poz. 467 oraz DZ. U. z 2024, poz.1019)
- Program nauczania wydawnictwa Nowa Era „To jest chemia” oraz „Nowa To jest chemia”
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o Systemie Oświaty, art. 44 (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 i 1019 oraz z 2026 r. poz. 203 i 319)
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, wraz z późniejszymi zmianami (m.in. Dz.U. 2024 poz. 438.; Dz.U. 2026 poz. 1122)

2. Cele oceniania:

- Wewnątrzszkolne ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania.
- Ocenianie bieżące ma na celu:
 - a) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
 - b) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
 - c) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
 - d) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
 - e) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;

3. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania

W Szkole obowiązują następujące ogólne kryteria ocen z zajęć edukacyjnych:

- 1) ocena celująca: poziom ten obejmuje wiadomości i umiejętności wyczerpująco i w sposób wyróżniający opanowane przez ucznia z przewidzianego materiału programowego wynikającego z obowiązującej podstawy programowej oraz realizowanego programu nauczania; obejmuje także zgodne z nauką rozumienie przez ucznia uogólnień i związków między nimi oraz wyjaśnianie zjawisk bez jakiegokolwiek ingerencji nauczyciela; samodzielne i sprawne posługiwanie się przez ucznia zdobytą wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych oraz odpowiednią kierunkową terminologią naukową i wiedzą

wąskospecjalistyczną; uzyskanie przez ucznia tytułu finalisty lub laureata olimpiady przedmiotowej (w przypadku oceniania bieżącego liczy się również konkurs chemiczny);

- 2) ocena bardzo dobra: poziom ten obejmuje wiadomości i umiejętności, które mogą być trudne do opanowania, dotyczą nowych odkryć, nie mają bezpośredniego zastosowania w życiu codziennym, nie wykraczają poza obowiązujący program nauczania: trudne do opanowania, złożone, nietypowe, występujące w wielu ujęciach, bardzo wyspecjalizowane, trudno przewidywalne w zastosowaniach, nie wykazujące bezpośredniej użyteczności w pozaszkolnej działalności ucznia;
- 3) ocena dobra: poziom ten obejmuje wiadomości i umiejętności średnio trudne do opanowania przez uczniów, które nie są niezbędne do kontynuowania dalszej nauki, mogą, ale nie muszą być użyteczne w życiu codziennym: umiarkowanie przystępne, bardziej złożone i nietypowe, mające charakter hipotetyczny, przydatne, ale nie niezbędne na wyższym etapie kształcenia;
- 4) ocena dostateczna: za osiągnięcia na tym poziomie będziemy uważać wiadomości i umiejętności, które są stosunkowo łatwe do opanowania, pewne naukowo, użyteczne w życiu codziennym i absolutnie konieczne dla kontynuowania dalszej nauki: najbardziej przystępne, najprostsze i najbardziej uniwersalne, najpewniejsze naukowo i najbardziej niezbędne, umożliwiające kształcenie na wyższym poziomie (etapie);
- 5) ocena dopuszczająca: za osiągnięcia na tym poziomie będziemy uważać opanowanie czynności, które umożliwiają uczniowi świadome korzystanie z lekcji: najłatwiejsze, najczęściej stosowane, nie wymagające większych modyfikacji, niezbędne do uczenia się ogólnych podstawowych wiadomości, niezbędne do opisywania podstawowych umiejętności, możliwie praktyczne;
- 6) ocena niedostateczna otrzymuje uczeń, który ma duże braki w wiedzy podstawowej i nie rokuje nadziei na ich usunięcie. Uczeń wykazuje się brakiem systematyczności i chęci do nauki. Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy. Braki uniemożliwiają dalszą edukację z danego przedmiotu.

W ustaleniu oceny może być brane również pod uwagę spełnienie ogólnych wymagań edukacyjnych wynikających z taksonomii B. Niemierko

- konieczne (K)
- podstawowe (P)
- rozszerzające (R)
- dopełniające (D)

Spełnienie wymagań niższych warunkuje spełnienie wymagań wyższych.

Wymagania konieczne (K) – obejmują wiadomości umożliwiające kontynuowanie nauki na danym szczeblu nauczania, stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych, tzn.: znajomość pojęć, terminów, praw, zasad, reguł, treści naukowych, zasad działania (uczeń nazywa je, wymienia, definiuje, wylicza, wskazuje), rozumienie ich na elementarnym poziomie i nie mylenie ich.

Wymagania podstawowe (P) – obejmują wiadomości i umiejętności stosunkowo łatwe do opanowania, pewne merytorycznie, użyteczne w życiu codziennym, tzn.: przedstawianie wiadomości w innej formie niż zapamiętana, tłumaczenie, wyjaśnianie, streszczanie, różnicowanie, ilustrowanie wiadomości, interpretowanie ich i porządkowanie, czynienie ich podstawą prostego wnioskowania.

Wymagania rozszerzające (R) – obejmują wiadomości i umiejętności o średnim stopniu trudności, pogłębione i rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych, przydane, ale nie niezbędne w pracy naukowej i zawodowej, tzn.: opanowanie umiejętności praktycznego posługiwania się wiadomościami według podanych wzorów (uczeń potrafi zadanie rozwiązać, zastosować wiedzę, porównać, sklasyfikować, określić, obliczyć, skonstruować, narysować, scharakteryzować, zmierzyć, zaprojektować, wykreślić), stosować wiadomości w sytuacjach typowych.

Wymagania dopełniające (D) – obejmują wiadomości i umiejętności trudne do opanowania, twórcze naukowo, specjalistyczne zawodowo, stanowiące rozwinięcie wymagań rozszerzających, mogące wykraczać poza program nauczania, tzn.: opanowanie przez ucznia umiejętności formułowania problemów, **dokonywania analizy i syntezy nowych zjawisk** (uczeń potrafi je udowodnić, przewidzieć, oceniać, wykryć, zanalizować, zaproponować, zaplanować), formułowanie planu działania, tworzenie oryginalnego rozwiązania.

Zakres wymagań na poszczególne oceny

Zakres wymagań				Ocena
konieczne	podstawowe	rozszerzające	dopełniające	
nie spełnia	nie spełnia	nie spełnia	nie spełnia	niedostateczna
spełnia	-	-	-	dopuszczająca
spełnia	spełnia	-	-	dostateczna
spełnia	spełnia	spełnia	-	dobra
spełnia	spełnia	spełnia	spełnia częściowo	bardzo dobra
spełnia	spełnia	spełnia	spełnia	celująca

4. Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

Forma /narzędzie
Sprawdziany sumujące, prace klasowe
Powtórki maturalne
Projekty - duże
Odpowiedzi ustne
Zadania dodatkowe/opracowania ćwiczeń
Kartkówki
Przestrzeganie zasad BHP w czasie wykonywania doświadczeń
Awans do kolejnego etapu konkursu/olimpiady

- ❖ **Sprawdzian sumujący (w tym powtórki maturalne)** uczniowie piszą po zrealizowaniu działu/lub jego części. Taki sprawdzian jest:
 - zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem,
 - poprzedzony informacją o czasie jego trwania, formie sprawdzania i zakresie treści,
 - punktowany, a punkty przeliczane są na oceny szkolne (zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami)
 - oddany najpóźniej po upływie dwóch tygodni (nie dotyczy dni wolnych, wyjść klasy i usprawiedliwionych nieobecności nauczyciela),
 - uczeń ma prawo do ponownego ustalenia oceny otrzymanej z sumujących sprawdzianów w terminie i formie uzgodnionych z nauczycielem. Ustalona w tym trybie ocena (ocena z poprawy) ma taką samą wagę, jak ocena poprawiana.
 - brak „poprawy” oceny niedostatecznej ze sprawdzianu sumującego, może być podstawą do ustalenia oceny niedostatecznej klasyfikacyjnej (śródrocznej/rocznej)
 - uczeń nieobecny na sprawdzianie pisze go w terminie ustalonym z nauczycielem (nie później niż 2 tyg. po oddaniu sprawdzianów)
- ❖ sprawdzian bieżący (kartkówka) może być przeprowadzony bez zapowiedzi
- ❖ przy ocenie odpowiedzi ustnych uwzględnia się ogólne kryteria wymagań zawarte w pkt. 3, a w tym szczególnie samodzielność i dokładność wypowiedzi, rozumienie zagadnienia i wiązanie faktów oraz umiejętność posługiwania się językiem chemicznym.
- ❖ aktywna praca na lekcji (rozwiązywanie jednostkowych problemów/zadań/dzielenie się wiedzą) nagradzana jest „plusami” i może być podstawą podwyższenia oceny klasyfikacyjnej.

Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna jest ustalana przez nauczyciela w oparciu o oceny, które zdobył uczeń **ze wszystkich obowiązkowych** form wskazanych przez nauczyciela przedmiotu. Nauczyciel może wystawić inną ocenę klasyfikacyjną śródroczną i roczną niż ta wynikająca z oceniania bieżącego, w przypadku nieprzystąpienia przez ucznia do wszystkich obowiązkowych zadań i sprawdzianów wiedzy i umiejętności, lub braku uzyskania pozytywnej oceny z w/w sprawdzianów, lub biorąc pod uwagę aktywność ucznia (definiowaną zgodnie z zapisem powyżej).

5. Tryb i warunki uzyskiwania oceny wyższej niż przewidywana

Warunkiem uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej, jest:

- poprawa wskazanych przez nauczyciela sprawdzianów (lub napisanie sumującego sprawdzianu) i uzyskanie oceny nie niższej niż ta, o którą ubiega się uczeń.
- uczeń i nauczyciel wspólnie ustalają terminy popraw i uzupełniania zaległości; termin ten kończy się na tydzień (7 dni kalendarzowych) przed ostatecznym terminem wystawienia oceny rocznej.

6. Uwagi dodatkowe

- jeden raz w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji tuż przed jej rozpoczęciem (nie dotyczy lekcji utrwalających i zapowiedzianych prac sprawdzających).
- uczeń może poprosić o niewpisywanie oceny ze sprawdzianu bieżącego, który pisał po zgłoszeniu nieprzygotowania.
- uczeń może korzystać z konsultacji z nauczycielem chemii w wyznaczonym planowo terminie lub po indywidualnym umówieniu się w terminie dodatkowym.

Ocena zajęć laboratoryjnych

Treści teoretyczne oceniane są zgodnie z zasadami zawartymi w PZO z chemii

Samodzielna praca uczniów w laboratorium jest oceniana wg poniższych kryteriów:

Ocena	Wymagania
niedostateczna	Uczeń: – nie opanował podstawowych wiadomości związanych z ćwiczeniem laboratoryjnym – nie potrafi ani samodzielnie, ani przy pomocy nauczyciela wykazać się wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi do przeprowadzenia doświadczeń – nie wykazuje zainteresowania ćwiczeniem – nie jest w stanie wymienić, nazwać, zdefiniować sposobu pracy w laboratorium – wykonał mniej niż $(n - 2)$ przewidzianych ćwiczeń – nie korzysta z zaproponowanych form pomocy – nie przestrzega zasad BHP
dopuszczająca	– opanował w stopniu elementarnym przygotowanie do ćwiczenia – z pomocą nauczyciela nazywa i wymienia podstawowe czynności związane z wykonywanym ćwiczeniem – omawia lub pokazuje, jak wykonać ćwiczenie – wykonuje podstawowe ćwiczenia z pomocą nauczyciela
dostateczna	– opanował podstawowe wiadomości i umiejętności pozwalające na zrozumienie większości zagadnień z zajęć praktycznych – omawia zagadnienia z pomocą nauczyciela – ilustruje zagadnienia odpowiednimi przykładami – ma podstawowe wiadomości potrzebne do wykonywania ćwiczenia – nie przywiązuje wagi do organizacji pracy, estetyki i staranności wykonywanych prac – wypowiada się na temat ćwiczenia ogólnikowo i popełnia drobne błędy
dobra	– opanował podstawową wiedzę z zakresu treści ćwiczenia oraz umiejętności laboratoryjne przydatne w trakcie zajęć – rozumie zasady i metody stosowane w laboratorium – przenosi procedury ćwiczeniowe na rzeczywiste podczas działań praktycznych – opanował podstawowe wiadomości i umiejętności pozwalające na zrozumienie większości zagadnień z danego ćwiczenia – wykorzystuje wiedzę i umiejętności podczas realizowania zadania praktycznego – rozpoznaje, porządkuje, grupuje zdobytą wiedzę i umiejętności – dostrzega błędy popełniane podczas rozwiązywania określonych zadań – prawidłowo posługuje się słownictwem inżyniersko-technicznym – jest aktywny na zajęciach
bardzo dobra	– opanował wiedzę, umiejętności i nawyki laboratoryjne, które są warunkiem

	należytego przygotowania do ćwiczenia – samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne związane z ćwiczeniem laboratoryjnym – prawidłowo argumentuje i dowodzi swoich racji – analizuje, wnioskuje i dostrzega związki między wiadomościami teoretycznymi a umiejętnościami praktycznymi – wykorzystuje wiedzę teoretyczną do rozwiązywania problemów praktycznych – wykorzystuje wiadomości z różnych dziedzin podczas rozwiązywania zaistniałych problemów teoretycznych, a także praktycznych w laboratorium – przywiązuje dużą wagę do jakości i estetyki wykonywanych ćwiczeń, przestrzegając zasad BHP
celująca	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: – samodzielnie rozwiązuje problemy związane z doświadczeniem – analizuje i ocenia podane rozwiązanie – trafnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną do rozwiązywania problemów praktycznych – zna inne metody przeprowadzenia eksperymentu chemicznego prowadzące do tego samego wyniku, w tym specyficzne próby lub warunki prowadzenia doświadczenia

Zakończenie

W sprawach nieregulowanych przez PZO obowiązują zapisy Statutu Szkoły

Zmian w dokumencie dokonano 01.09.2026 r.